

ДӘРІС №10 АДАМЗАТТЫҢ ҒАЛАМДЫҚ ПРОБЛЕМАЛАРЫ

Дәріскер: Токбергенова Айгүл Абдугаппаровна

АДАМЗАТТЫҢ ҒАЛАМДЫҚ ПРОБЛЕМАЛАРЫ

Бүгінгі таңда адамзат көптеген ғаламдық мәселелерге тап болып отыр.

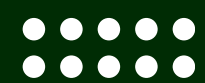
Бұл проблемалар бір ғана елдің шеңберінде емес, бүкіл әлемге әсер етеді.

Олар экологиялық тепе-теңдікті бұзады, қоғамның тұрақтылығын әлсіретеді және болашақ ұрпақтың өміріне қауіп төндіреді.

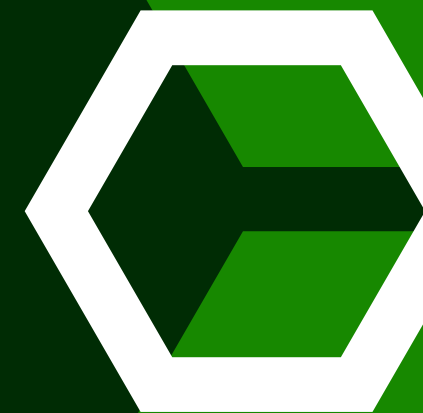

Шешу жолы: барлық мемлекеттердің және жеке адамдардың бірлескен іс-әрекеті, халықаралық ынтымақтастық.

ҒАЛАМДЫҚ ПРОБЛЕМАЛАР ҰҒЫМЫ

Ғаламдық проблемалар – бүкіл адамзатқа ортақ, планетаның болашағына төнген қауіп.

Бұл проблемалар экономика, экология, демография, саясат және мәдениет салаларында көрініс табады.

Мысалы: климаттың өзгеруі, аштық, соғыс, экологиялық ластану, су мен энергия тапшылығы.

Шешу жолы: БҰҰ, ЮНЕСКО сияқты халықаралық ұйымдардың бірлескен бағдарламаларын күшейту.

Climate Change

Deforestation

Biodiversity Loss

Pollution

Environmental Challenges

Ғаламдық проблемалардың себептері

01

Табиғи ресурстарды шамадан тыс пайдалану

02

Халық санының жылдам өсуі

03

Өнеркәсіп пен технологияның бақылаусыз дамуы

04

Тұтынушылық көзқарастың артуы және әлеуметтік, экономикалық теңсіздік

Шешу жолы: тұрақты даму принциптерін енгізу, ресурстарды үнемді пайдалану және экологиялық мәдениетті арттыру.

ШЕШУ ЖОЛДАРЫ

Қалдықтарды қайта өңдеу жүйесін енгізу

Қоғамда экосананы қалыптастыру

Орман және су көздерін қорғау

Экологиялық заңдарды қатаңдату

Экологиялық проблема

Адам әрекетінен табиғи орта қатты ластануда: ормандар кесіледі, ауа мен су улануда, жануарлар жойылуда.

Бұл экожүйелердің бұзылуына және адам денсаулығына зиян келтіреді.

КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІ

Климаттың өзгеруі — ең өзекті ғаламдық
проблема.

Температураның жоғарылауы мұздықтардың
еруіне, теңіз деңгейінің көтерілуіне және
апаттардың жиілеуіне әкелуде.

Шешу жолдары:

- Көмірқышқыл газының шығарындыларын азайту
- Күн, жел энергиясын кең қолдану
- Халықаралық «Париж келісімі» талаптарын орындау

✓ Энергетикалық проблема

Мұнай, газ, көмір қоры сарқылып барады.
Бұл экологияға зиян және болашақта
энергия жетіспеушілігіне әкеледі.

✓ Су және азық-түлік тапшылығы

Көптеген аймақтарда таза ауыз су мен тағам
жетіспейді.
Бұл әсіресе Африка мен Азияның кейбір елдерінде
өзекті мәселе.
Су ресурстарының азаюы – климаттың өзгеруі мен
ластанудан туындаған.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕНІ ШЕШУ ЖОЛДАРЫ

1. Баламалы энергия көздерін (күн, жел, су) дамыту
2. Энергия үнемдеу технологияларын енгізу
3. Электромобиль мен жасыл технологияларды кеңінен пайдалану

Су және азық-түлік тапшылығы МӘСЕЛЕСІН ШЕШУ ЖОЛДАРЫ

1. Су ресурстарын тиімді пайдалану
2. Тамшылатып суару және жаңа агротехнологиялар енгізу
3. Су қоймаларын қорғау және ластануға қарсы күрес

Әлеуметтік теңсіздік және кедейшілік :::::

*Бүгінгі әлемде бай мен кедей арасындағы
айырмашылық өте үлкен.*

*Көптеген адамдар сапалы білім, медицина мен
жұмыспен қамтылудан шет қалып отыр.*

Шешу жолдары:

1. Әділетті экономикалық жүйе құру
2. Әлеуметтік қолдау бағдарламаларын кеңейту
3. Дамушы елдерге халықаралық көмек көрсету

Соғыс және ядролық қауіп

Қарулы қақтығыстар мен терроризм адамзаттың бейбіт өмірін бұзады. Ядролық қару қолданылса, бүкіл планетаға қауіп төнеді.

*Бейбіт диалог пен дипломатияны дамыту және
Қарусыздану жөніндегі келісімдерді сақтау*

Халықаралық ұйымдардың рөлін күшейту

Пайдаланылған әдебиеттер

<https://www.un.org/en/global-issues>

Мақала//Rajan Jose & Seeram Ramakrishna. Humanity's Top Ten Existential Concerns

The World in 2030 Survey Report. UNESCO (2020). "Climate change and biodiversity loss the most crucial concern

GLOBAL PROBLEMS OF HUMANITY. Yuldasheva Dilorom. American Journal of Research in Humanities and Social Sciences, Vol. 16 (2023).